

TELEGRAFULU ROMANU

Telegraful este de două ori pre septembra:
Duminică și Joi. — Prenumeratua se face în Sabiu la expeditură foie, pre afara la c. r. post cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditură. Pretul prenumeratui pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. —
ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 69.

ANULU XXII.

Sabiu in 113 Septembre 1874.

tra celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl. ieri pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, și tieri straine pre anu 12 1/2 am 6 fl.
Inseratul se platește pentru întâia oră
en 7 cr. sirulu, pentru a doua ora en 5 1/2 cr.
și pentru a treia repetare en 3 1/2 cr. v. a.

Majestatea Sea Imperatulu și Regele nostru a fostu primitu cu mare pompa in capital'a Bohemie, Prag'a. Poporul intregu și-a manifestatu credint'a și lojalitatea sea către dinastia și tronu prin ovationi cari au trecutu preste asteptarea préinaltului óspe. Majestatea Sea a plecatu Mercuri din Prag'a la Brandeis, unde asemene su intempinatu intr'unu modu demnu. Aci va asistă la manevrele militare cari au inceputu dejă sub condacerea suprema a archiducelui Albrecht.

Esel. Sea Présantitulu P. Archiepiscopu și Metropolitu alu Carlovitului și patriarchu serbescu, Procopiu I vacovicu, dupa o petrecere de optu dile in midilocul nostru și dupa ce eri cercetă mormentul repausatului Archiepiscopu și Metropolitu alu nostru An dreiu bar. de Sia gun'a, la Rasinari, unde celebră și unu parastasu, — plecă eri cu trenul de sé'a spre Carlovitii. La gara se afla Esel. S. comandantele generale, Vice Maresialulu Bar. Ringelsheim, Vice Maresialulu de Rosenzweig și generalulu de Schmagalski, și alti multi fruntasi bisericesci și laici. La plecare caruntru prelatu dede binecuvantarea sea archierescă și cu lacramile in ochi și vocea miscata rostii cuvintele de despărțire către fiii cari l'au intempinatu cu iubire fișca adeverata. Cuvinte Esel. Sele au fostu in mai multe renduri intreuptate de aclamatiunile celoru ce-lu petreceanu.

Unu telegramu din Aten'a aduce scirea importantă, ca regele aru persistă intru conchiamarea unei constituante pentru a reformă Magna Charta și adeca in intielesulu, că sa se estinda prerogativele regelui. Bulgaris care a contribuita forte multu la inaugurarea constitutionel actuali, se dice ca e convinsu despre imposibilitatea de a mai guvernă tiér'a cu acésta constitution de acum inainte. Sistem'a cu o camera nu este suficiente și la poporele din sudu cari au unu temperamentu serbinte introducerea casei de susu aru fi unu regulatoriu siguru in legislativa.

Dupa unele sciri din Belgradu principale Serbiei, Milano, va avea in curendu o intalnire cu cancelariulu imperialu alu Russiei, principale Gerciakoff, spre care scopu domnitorulu Serbiei a plecatu din Parisu către Elveti'a, unde petrece acum ministrul imperatului Alessandru. De aci principale va plecă la Rom'a, unde lu va primi regele Italiei Victoru Emanuelu. Scopulu intrevederii principelui cu cancelariulu rusescu nu se scie, dura totu parerile convinu, ca acésta intalnire nu poate sa sia fără insemnatate politica. Ea va dă ansa la diferite conjecturi politice.

Cestiunea lucratorilor.

(III.) In anticitate putemu distinge trei grupe de lucratori: sclavi, agricultori liberi și meseuri și liberi. Cei dintâi suntu in numărul precompanioriu au datu economiei și lucrului signatură in period'a intréga, cei-lalți suntu intreprindetori de sine statorii și că atari ei se astă intr'o luptă grea și continua cu posesorii cei mari; cei din urma, adeca meseriasii, devinu elementulu principalu alu massei proletarie. Organismulu statului era intemeiatu pre posesiune de pamant și pre traditiunea giștilor. Fiindu ca aceste momente intăiau poterea economică și politica a claselor domnitorie, ele devenira diametralu opuse intereselor lucrului său muncei. Ca totu aceste noi nu trebuie sa considerăm economia și ordinea sociale din anticitate de o creatiune abnormă și gresita, pentru ca aceste au fostu ur-

more naturale a stârilor anterioare. De nu vomu și preocupati de ideile moderne și de vomu judecă locurile dupa causele lor, vomu astă ca sistem'a antică de economia a fostu cu totul adecuata temporului de atunci.

Sa urmarim acum mai de aproape cursulu desvoltării in Rom'a, pentru că aici că intr'unu locu centralu potem cu-nosce conlucrarea factorilor singuratici mai chiară și mai intensiv decâtă in Greci'a, care și-au perduto de tempuriu independentia, politica pentru ca a lipsito spiritul unitătiei naționale și astfelii s'au alterat in procesulu mai tardiunu alu desvoltării ei prin influențe straine. Rom'a inse remane pentru totu văcurile exemplulu celu mai instructivu de inaintarea, inflorirea și apunerea vietiei unui popor independent și plinu de fapte mari.

Unu statu de agricultori cu spiritu resboinicus, unu statu de o intindere teritoriale mica, su incepantu marelui imperiu romanu. La incepantu se desvoltă in trensulu sub domni'a regilor unu sitru de gînti, cari se despartira de către massa poporului și dupa caderea poterei regale se nevoia a aduce și consolidă o cărmuirea statului sub form'a republicei in mâna lor. De aci provenira acele multe institutiuni și dispusetiuni, cari erau menite a impiedecă pre plebei in exerciția drepturilor politice și a exploata minile de avere ale statului numai intru folosulu patricilor, cari erau singuri factorii decisivi in organismulu politicu. Acești eschidere nedreptă dela exercițarea drepturilor, prin urmare și a beneficiilor ce le oferea statul prin cuceririle cele mari a provocat in plebei tendința opusă și asiă se incepă acea luptă lungă și memorabilă care su motorulu principalu alu vieții in tempurile republicei. Până ce doră acésta luptă, Italia su in parte cucerită și poporul italicu disparu in statul romanu. Amalgamarea acésta s'a efectuatu prin forța sabiei și dupa dreptulu sabiei — o maxima ce corespunde spiritului anticu — dispusera cuceritorii de spre pamantulu ocupat, dura romanii fiindu borbat de statu prudenti se folosira de acestu dreptu cu multa rezerva și astfelii promovara assimiliarea poporului straine prin o tratare umana. Ei lasara provinciilor aneastea óre-care independentia, inse numai la parere, și se ingrijira de pamanturile de nou castigate prin colonisatiune, și de civii sei betrâni prin separarea agrului publicu (ager publicus), care joacă o rolă însemnată in istoria romana. Acestu agru publicu era destinat pentru popor, dura clas'a domnitoriu sciu sa usurpeze și pre acesta și sa lase poporul in miseria.

Agrolo publicu a datu multa ansa la certe interne. Clasele de josu care n'aveau posesiune vedea in trensusu cu totu dreptulu unu medilocu aptu de a înbunătăți starea loru economică și sociale și strigările poporului dupa o impartire drăptă a acestui pamant segregat se repetescu cu resonetu in dilele republicei.

Cându ajunseră plebeii dupa lupte seculare și amare la egalitate cu patricii, incepă a se ivi in loculu contrastul de pâna aci altul. Micu la incepantu acesto contrastu nu loă in decursulu tempului dimensiuni mari, și îsbucnii pre tempulu cându republic'a era la culmea gloriei sale. Era acesta contrastul intre cei cu posesiune și fără posesiune. Cei dinăiu era ordinea cavalerilor (ordo equitum) cari in alianța cu giștile vecchi ale patricilor aveau rolul conducerii in vița statului, cei din urma era numerosii proletari, cari trăiau in celate său că cli-

entii celora dintâi, său că meserisi și coloni desconsiderati și miser'a loru subsistintia eternă mai multu dela gratia creditorilor loru și dela eventualități.

Ca resbelele și cuceririle din afara averile Romei se inmultira și disciplina cea vechia și laudata a romanilor cadiu. Poporul care pâna aci era multiemiu cu putinu se incanta de placere straine și poftă de averi crescute intu modu spaimentatoriu. Din totu pările cucerite veniau averi colosali numai in mânilor claselor domnitorie, pentru ca acestea potea sa ocupe posturile statului cele mai rentabile și cu deosebire la administrația provincialor. O parte dintre aceste venite le intrebuintau acești oficiali ai statului pentru cumpărarea de pamenturi, pentru inmultirea turmelor de sclavi și prin acesta și pentru o producție mai mare, alta parte inse o foloseau pentru placerele vietiei. Si acătă trebuia sa fie asiă. Prin comunicatiunea lată cu tierile cele multe și diverse circulațiunile banilor a devenit o necesitate imperativa, dura fiindu ca banii prin modul de producție erau de lipsa in comunicatiunea economică internă, intrebuintarea loru se restrinse numai la speculații și la arendeile provinciali, la spesele pentru lucru, intreprinderi neproductive in cormorile de metalu și lucru.

Pre cătă se inavutieau clasele domnitorie, pre atâtu scapau cele lalte părți ale poporului in respectu materialu. Poate concurenție a cetelor de sclavi ce crescea mereu strengă terenul intreprindetorilor mici ce formau statul liberu. Republic'a ne ofere unu spectaculu schimbato. Egalitatea in posesiune, spiritul vechiu și severu, simplitatea datelorlori și indestulirea vietiei se slinseră. Rom'a deveni mare avuta și puternica, ea a primita cultură Greciei și fineti'a gustului oriental. Mai multu că ori cându poterea statului era basata pre avereia materialu. Domnii sclavilor, cari crescerau intr'unu număr proporțional cu acumularea averilor, posesorii marilor latifundie, arendatorii vestigialilor cari storiceau venite din sudorea poporului, speculantii, senatorii și ordinea cavalerilor era domnii adevăratii ai republicei. In comitie său adunăriile poporului votă ce e dreptu o multime de cetăieni, dura votul loru nu cumpărăa nimicu, căci independentia loru devenise dubioasă. Averea materialu era tientă ori cărei nesuntie, pedecele comunicatiunei trebuie sa dispara intru cătu acele să sustau in dispusetiunile legale. Si intradeveru cetățenii romani s'au bucurat de o libertate in comunicatiunea dupa cum n'a existată nicăi pâna in dilele noastre, dura togm'a acătă libertate a contribuitu mai multu la nimirirea libertății politice, pentru ca unde poterea atragătoria a posesiunii nu are margini hotarite și nici unu contrapondu, acolo ori ce activitate și nesuntia a individilor este îndreptata numai spre inmultirea materialului ce-lu au și spre conservarea averei ce au casigatu. Se nasce epoi din necesitate o deosebire colosală in impartirea averei naționalei. Nemultamirea majoritateli prădate și exploatație devine pericolosa și amenință cu resturnarea ordinei statului, minoritatea usurpatoria nu-si mai poate asigura existența pre unu venitoriu mai departat, cându vița politica ajunge la stagnație prin unu jugu sforsiatu. Acestu jugu este cesarismul, căci Rom'a poruncă atunci dela insul'a Britaniei pâna la deserturile Zaharei, dela columnele lui Hercule pâna la Eufratu. Pentru a conserva unu imperiu atât de giganticu,

bitrului și pradării din parlea unei oligarchii degenerate prin averile celor colosali trăia spiritul proletariu, care se mai moderă cându și cându prin semnul naționalu ce era inca in vîgoră dura căduta manifestându-se intr'unu modu infrișosiatu aretă lumei romane pericolul ce ascunde ea chiară in medilocul seu. Grăbișii pricepura bine, ca lipsa de posesiune este isvorul proletariatului și roganul grăbișilor ce nu potura reușii din cauza resistenței ce o intempiara la aristocrati'a orbita no aveau altu scopu decâtă sa sterpește reul din radacina. Io acestu inteleșu miscarea din period'a grăbișilor este proletarica și voie sa devină reul ce rodea că unu verme neadormit la inimă statului romanu. In resbelul civilu intre Mariu și Solla isbuțni spiritul proletariu in flacari vîi sub standardele lui Mariu.

Pentru Rom'a domnia universale a devenit unu daru danaicu. Venarea averilor materiale su totu mai desfrenata, ba s'a adoptat unu sistem formal de exploatare, care detragea provincialor venitul lucrului spre a-lu risipit in placere desfrenate. Economia statului romanu n'avea momentulu productivității și astfelii ea insarcină tierile tributarie cu contributiuni nesuportabili.

In clasele mai de frunte ale poporului eropse o corupție și o nemoralitate spațială, mass'a inse a perduțe de multu cunoștința libertății, concordia și exemplara a poporului romanu de odinioara a disperat prin influențele contrastelor sociale; o preluare esagerată a posesiunii materialu, lipsa de lucru și o nepricepere a adevăratelor interese a poporului su fostu cauza decadinței. Cându se incercă o mâna dibace și unu geniu ageru pentru a pune capăt unei stări abnormali prin concursul maselor fără posesiune cari salutau cu entuziasm ori co idea nouă asteptându reforme pre totu minutul, libertatea era de multu perita și de acea polemu dice, ca Rom'a a fostu matata pentru cesarismul. Asertiu, ca Cesaru a fostu unu despotu pentru ca republic'a a cadiu sub loviturile lui, este fără temeu, pentru ca nu Cesaru, ci insusi tempul și concatenarea mai multor cause provocă acea resturătură a formelor republicane de pâna aci.

Numai cesarismul mal poate tinea imperiul prin o centralizare pre vră căteva sute de ani. Aceșta forma de guvernare da garanții pentru conservarea și inmultirea averei și acătă era destul pentru nicio cetățe, in cari a amortit spiritul vietiei politice aproape de totu. Cu Augustu imperiul romanu a ajuns la zenitulu poterii și miscarea cea viață în vița statului incepe a face locu unei stagnații și procesulu de distrugere incepe a se pregăti.

Au gresit considerându long'a perioada a cesarilor numai de teatrulu machinationilor insenante de regenți tiranici și alu decadinței preste totu. A fostu problemul universal a imperiului romanu de a cuprinde într-unu ramură totă lumea cunoscută pre acela tempu și a semenea cultură și a asigură creditatea de o miia de ani a desvoltării omenesci pre sămă posterităție. Acestu scopu s'a ajunsu pre tempulu cesarilor, căci Rom'a poruncă atunci dela insul'a Britaniei pâna la deserturile Zaharei, dela columnele lui Hercule pâna la Eufratu. Pentru a conserva unu imperiu atât de giganticu, se recerea, că un'a parte sa întrăea în

In masile ce cadiu era viplima or-

polo si geniu organizatoricu pre ceea-lalta parte si acésta sa fia lipsita de poterea de a lucra independint. Imperiul roman devine la caderea republicei prin geniala lui Iuliu Cesar o intr'unu stadiu de transacție si aci se pune fundamente unei vieti noue si altoru forme de vietă, cari mai târziu pieru iera in ondele migratiunii de popore pre la incepul evului mediu.

In respectu economicu economia de casa de care amu amintit mai inainte, a durat mai departe si lângă densa s'a desvoltat capitalul comercial, care a provenit din comunicatiunea cea extinsa si nemarginata intre diferitele parti ale imperiului. Ca urmare s'a inmultit si circulatiunea si intrebuintarea banilor. Libertatea comunicatiunei favoriză acumularea posessiunii, din care rezultă directiunea strinsu materialce ce a stenosu vietă politica.

In dilele prime ale imperiului se mai vedea o miscare de vietă pentru ca cesarismul fiindu o trebuință semită corespunzătoare temporului in care s'a inaugurat, dura orice domnia absolută astăzi in urma restrinției si sfarsitului seu in sine insasi. Rom'ă era subsapata, formele sociale si-au perdit caracterul antic si s'a distrus prin elemente noi si legaturile erau slabite.

Intre atari impregnării nici lucrul său muncă nu poate sa inflorăsea, pentru ca ea inflorintata de stările politice corupte nu poate sa progresze intr'unu statu, alu căruia organismu se astă in procesulu distrugerei.

Latifondurile cele mari cari pâna aci era administrate nemidilociu de către posesori se dedera in arenda la slavii, pre lângă prestarea unei sume anumite, din cauza ca nu se poteau administră usitoru si era mai rentabilă si mai comoda arendarea loru la slavi. Slavii coloni, slavii agricultori, cari erau intrebuintati la pamanturi devenire mai întâiu prin osu, mai târziu prin lege in raportul adscripti, prin care ei erau legali de glia (glebae adscripti), care legatura tienă si pre slavii coloni. Prin acésta s'au usiorat închânu-văstarea lucratorilor — si acesta erau mai cu séma slavi — pentru ca domnul nu mai avea poterea de a-i luă din neșul familial si pentru ca intre densii si intre pamanturi pre care siedean s'a desvoltat unu necsu solidu si conservativu, de alta parte sarcinile impuse loru lo apesau forte.

Institutiunile de contributiune ale cesarilor au avut de urmare liberarea (manumisirea) colonilor, prin care raportul către domnul loru in privinti' persoanei era desfășurata dura glebae adscriptioane remasă nestrămutată. S'a

nascutu apoi colonatul liberu Inea in zedaru vomu cauă pretilor pentru locul său posessiune libera. Acésta din urma a perit de totu. Însemnatatea sociale a acestor formaluni agrarice consiste in disolvarea cu incetul a legaturei familiare, in trecerea pregatita a slaviei in raportul iobagilor, in formarea nouă a unei populații tineresci.

Activitatea comercială si obiceiul de a lesă pre slavii meseriasi sa producă pre cont' propria pre lângă o tanie hotărăta, a separata din populatiunea urbana o patura deosebită, in care astămu simburele meseriei independint si care sparse sistemul celu vechiu. Slavul meseriasiu remasă inca in mâinile domnului, dura elu incepă la luă parte nemidilocita la venitul lucrului seu. Meseriasii liberi, favoriti prin imensă capacitate de a consumă a lumii romane, si inbunatatise starea loru, de-si solveau contributiuni abia suportabile.

Aci dura se desvoltă o luptă intre formele vechi si noi. De vreme ce formele statului romanu nu se potura adaptă formelor noi si cetățenii romani si perdura prin apathia politica poterea regeneratoare si evolutul imperialilor a devenită lege, — imperiul romanu, ne-capabil de a rezistă, — unu cadavru colosal, plin de germenii pentru o nouă vietă, cade in ruine. Barbarii lo ocupă si iau asupra le indatorirea, de a desvoltă mai departe destinele omenimiei.

S. Sebesiu 25 Augustu 1874.*)

Dominule redactoru! Concedetemi putine sîre in colonele pretiutei foi ce o dirigeti, ca nu ve si fera interesu.

Din istoru siguru amu intileșu, ca biserica noastră din comună vecina Pia-nulu inferioru aru si espresa la o dauna preste 2000 fl. v. a. prin aceea ca unu omu care a tenu mōr'a bisericei in arenda pre mai multi ani, n'au plătitu arendă, si apropiindu-se tempulu cându' respira arendă, arendatorele si-a transpusu avere de pre numele seu pre alu societă si pre alu altor'a, iera avere misca-toria o a pitulatu, acestea suntu fapte constatale despre cari nime nomai pote dubită — pentru ca tredinu-se cine-va din mentionat'a comună, a luatu firului lucrului si cu intrevirea judecătoriei a astătu pucina avere misca-toria la arendatorele si aceea inca ascunsa par a la densulu parte pre la vecini, iera ce pri-vesce avere reală s'au prinsu suplic'a asternota la judecătoria vrendu a o stramă aceea de pre numele seu, că in modulu acesta biserica sa remâna de totu inselata si despoiata. Diferite pareri

*) Din erore in locul acesta. R.

si voci resuna despre acésta inselacione pusa in lucrare, unu inculpa pre pretilu Ioanu Ben'a care a fostu in fruntea comitetului cându'sa esarendatu aceamă, altii iera astăa vina in comitetul parochial si epitropia care s'ară astă in afinitate cu arendatorele. Cine pôrta vină se va descoperi, atâtă afirmu ca biserica e in pericol de a perde sumă susatinsa despre ce nime nu se mai poate indoi. Aceste sîre cuprindu unu adeveru necontestabilu si de aceea merita a se dă publicitatei cu atâtă mai verosu cu cătu ele potu sa fia unu corectiv pentru cei ce au gresit si o admoniție pentru alte comunități ale bisericei noastre, cari potu sa des preste asemenea intemplieri neasteptate. G. S.

Romania perdiu de una-dă unu mare omu de statu si veduvele unu protectoru devotat, pre Apostolu Arsachi repausat in adanci betranetie. In vietia fiindu, elu a lasat patricie sele adoptive o opera insegnata, aperarea drepturilor ei inaintea Europei.

Pastrandu memoriei sele profunda veneratiune, noi ne facem placerea si datori'a a supune la cunoștința lecto-rilor aceasta opera, pre care e astămu in Jurnal de Bucarest.¹

Suveranitatea României.

„Positioanea Romaniei fatia cu sublim'a Pôrta n'a fostu nici odata acea a unei tieri cuocerite. Principatele române n'au facutu nici odata parte integranta din imperiul otomanu. In totu-deun'a ele au avut o existență deosebită. Cereando de buna voi'a loru protecționea sublimei Porti, pre atunci cea mai taro si mai puternica din tôte națiunile cari le incungură si amenință esistint'a loru, principalele n'au renuntat la indepen-dinția loru. Cu totulu din contra, ele au pastrat tôte drepturile, dela acelea de a ave găvernul loru, legislatiunea loru, financiele loru, curtile loru judiciare, cari pronuncie fără apel²) pâna la acele de resbălu si de pace, care implica pre tôte cele-lalte. Principatele nu datorescu acestei stare de lucruri nici vre-unei protecționi óre-care. Ele o datorescu curatul si simplu capitulatiunilor loru cu su-

*) Dupa unu actu din anul egirei 872, români nu suntu justificabili de cătu de tribunate loru; nici unu mandat de comparitioane său de aducere (igzari firmar) vina elu dela Constantinopole său de arie, n'ară puté in nici unu casu sa aiba actiune asupr'a loru. Este de datori'a puterilor cari au promis sa garanteze privilegiile si imunitățile in possesiunea căror' se astă aceste principate, de a decide deca in fati'a unui asemenea actu si depune o asemenea

blim'a Pôrta. Tractatele intre s. P. si Russi'a n'au adaugat niciu la aceste capitulatiuni. Ele au datu numai acestei din urma puteri unu dreptu de garantia, la care a renuntat mai in urma, pri-anticul 22 din tractatul dela 30 Martie o face a trece de o potiva la tôte pu-terile contractante.

Din aceea ca drepturile principalelor se basizează pre capitulatiuni s'a voit a se deduce ca ele emana numai dela genera-tatea sultanilor, si ca prin urmare drepturile de cari se bucura comerciul strainu in Turcia, n'au óre ele totu o asemenea origine, care era formă usitată in vechime in acestu imperiu, si care totusi n'a avutu mai putena putere de tractate? Pentru ca aceste drepturi se basizează pre asemenei acte unilaterali, s. P. care dă totulu, nu primesce nimicu in schimb, căci nicairi nu este vorba de o reciprocitate, care este băsă ordinara a tuturor tractatelor de comerciu. Aceste capitulatiuni nu impun principalelor de cătu obligația de a plăti unu tri-butu Portiei, si acesteia de a protege principalele contră ori-cărui atacu strainu. Dara ele o oprescu expresu de a exercita cea mai mică ingerință in interiorul tieri, a cărei administratiune a fostu totu-dun'a independentă, de faptă și de dreptu.

In adeveru, după Vatell (Dreptul giților, carte I, cap. I, §§ 6 si 7): „Un tributu platit u onei puteri strainu, precum si protecționea unui mai puternicu, micsorédia ce-va din demnitatea unui statu, ca fiindu acésta o probă de slabiciunea sea, dura lasa, sa subsiste pre deplinu suveranitatea sea.“ Martens pune anume Valachi'a si Moldov'a in categori'a statelor pre jumetate suverane (Précis du droit des gens, carte I, cap. 2 § 20). Deca dela dreptu, vomu trece la fapte, le vomu gasi cu totulu de acordu.

Că si celelalte națiuni straine, Turcii nu potu intră in principate de cătu pentru afaeri de comerciu si pentru tempul si satu pre pasaportulu ce trebuie sa cera si sa obtine pentru acésta dela guvernul romanu. Nu le este permis u avé nici unu asediamentu, ori de ce natura aru si. Sublim'a Pôrta s'a gra-

promisiune, tractatele sublimei Porti cu puterile straine, privitoare la apelul cătra divanul din Constantinopole, potu sa le fia aplicate in modu legalu, si deca sublim'a Pôrta puté sa transmită altor'a unu dreptu pre care nici ea insasi nu-lu posedă. Căci nici chiar turcii nu potu, după hatulu sultanului Mehmetu, sa se adreseze in difendele loru cu români decătu numai tribunalelor din principate, ale căror' oțariri, se dice in acelu actu, suntu definitive.

dustria si lucrări publice ce facu, precum este baronulu Sua, românul neamu din neamu, nascutu in Moscopole, care după Rothschild, este celu mai mare banchieriu si cea mai solida casa financiară a Europei; si alti mulți, care din neșul trecu astădi in ochii lumii de greci, cu tôte ca betrâni loru parinti, care traiu pâna mai de une-dile, vorbau in familia limb'a româna!

Un'a că acésta este negrescu re-sultatulu negligentiei si n-pasării ce au arătat luminatiile români din Romanie in privinti' românilor de pre aici, care, inainte de unu secolu, cându' grecul era sclavu si clacasiu preludindeni, aveau pre-ponderantia sub tôte punctele de vedere intre cele-lalte naționalități crestine din imperiul otomanu. Deca s'ară si gândit cine-va pre la secolulu XVIII si pre la incepul secol, actualu, la români din Macedoni'a, Albani'a si Epiro, că sa le dea o educatiune si o mică invetiatura in limb'a loru materna, apoi atunci erau sa fie astădi romanisati chiaru bulgarii si grecii, care, nu numai scólele elene din Macedoni'a, Epiro si Albani'a le datorăza la generositatea românilor invetiatu in strainatate, ci inca si Universitatea si Academia eliniilor suntu creștori ale acestor români, care pre tempurile aceleia credeau ca facu unu actu de binefacere si compatriotilor si națiunii loru, insin-

tianda in patri'a loru si in alte orase crestine scóle de limb'a elena; pentru ca nici nu sciau pre atunci ca suntu literă române, nici ca erau ei unu geniu că sa concepă si sa intreprinda o astfelia de inovatione. — Eata dura colegemus noi astădi amarolu si fatalulu productu alu negligeniei si alu neprevaderei ómenilor de statu si a distinsilor români, ce erau la putere si conduceau nav'a intereselor naționale pâna mai de une dile!!!

Fiuolul lui Nicolachi Mihailu—Mihailu Efendi—din Serr'a, care astădi este acolo capulu partitului grecu, este românul neamu din neamu din Moscopole. — Domnul Condò este român din Baeas'a (la Pindu); dlu Dora este asemenea român din Gramosle; si cu unu cuventu toti capii si conducătorii astădi ai partidelor greco in tôte orasiele Macedoniei si Traciei suntu români educati si instruiti in scóle grecesci; pentru ca in tôte orasiele acestor două provincie populatiunea crestina este numai bulgari si români, greci nefiindu numai decătu pre la tiera murile măriti.

Mi se sfâsia anima, mi tremora mân'a, vedîndu acom si scriindu ca fî-mos'a Moscopole, Acestu Babel si Ninive, nu numai alu comuneloru române, ci alu tuturor orasielor crestine ale Turciei din Europa (Rumeli'a), astădi nu mai este decătu unu stogu de ruine, care dovedesc vechi'a sea maretie si splendorie!!

FOISIGRA.

Comunele române

din Dacia Aureliana, cu inceperea dela frontierele Greciei pe sîr'a muntelui Pindu.

(Converbirile literarie.)

(Urmare.)

Mai spre nordu, totu pre versurile Pindului, se află comunele curate românesco avându asemenea căte o scóla de limb'a greca si biserici totu grecesci: I. Denescu, locuita de 100 familii. II. Gramoste cu 120 fam. Aceste si comuna Nicoliti'a patri'a loru Dumbră din Viena, care pre la incepul secolului alu 19-lea a fostu abandonata de locuitorii sei români, din cauza invaziunilor ce faceau Albanesii vecini, care prădau tîr'a; si astădi se vedu numai ruinele acestei comune.

Mai spre nordu, pre pôlele occiden-tale ale Pindului, este comun'a Voscopole (Moscopole), care pre la midilocul si finele secolului XVIII era centru comer-cial ce facea tôte Albani'a, Epiru, Macedoni'a si Bosni'a cu Austri'a si cu Veneti'a; avea 12,000 de case si o populație curată română de 80,000 de susflete. In acésta cetate română s'a venit pe prim'a éra imprimeria in Torei'a intr'unu tempu, cându' nu era imprimera nici in Constantinopole; au

fostu tiparite dicerite cărti, si mai cu séma religiose, in limb'a greca; iera evangeli'a a fostu tiparita in limb'a română cu litere grecesci; posedă o biblioteca admirabila in avutile sele; dura vietă prea presumptioasa ce o petreceau locuitorii ei, an atrasu hordele albanesilor, care prin dese incursiuni devastau comun'a si despoiau locuitorii intr'unu modu insu-portabilu. In fine reului ajunsese la culmea sea, si nefericit'a acésta mare si inavută cetate a fostu redasa in ruine, locuitorii ei fiindu siliti sa abandoneze totul, spre a-si caută unu refugiu mai in tôte orasiele Macedoniei, Albaniei, Tra-ciei si ale Bulgariei; mai cu séma in Bitoli'a s'au asiediatu o colonia de două mii fam. române; si astfelin tótă populatiunea crestina a orasului Bitoli'a este preste jumetate română si bulgara, greci nefiindu acolo nici o familia; asemenea cele mai distinse familii crestine si cele mai insemnante stabilimente comerciale din orasiele Perlepu, Chiostendilu, Filipopolu, Adrianopole, Ienigé, Caval'a, Serres, Tesalonica (in Macedon'i'a), din Ohrid'a, Elbasan, Tirana, Scodra, Durazzo, Cavai'a, Berati, Ghiorgea, etc. (in Albani'a) suntu români din Moscopole. Multi dintre români moscopoleni s'au mutat in Austria, unde astădi se distingu pentru averile loru cele colosale si pentru comerciul celu mare si intreprinderile măretie de in-

bitu totu-déun'a a dă dreptate reclama-tioniloru tierei contr'a celor mai mici incercari in acésta privintia. Unu exemplu elatant a datu in 1764.

Cá tóte celestele națiuni straine, români pre cari treburile loru ii aducu in Turcia, suntu scutiti de ori-ce impositu pentru persón'a loru, de ori-ce cautare pentru imbracaminta loru.

Cá tóte tierile straine, principalele intretinu la Constantinopole unu insarcinatu cu afaceri, care se bucura de dreptul gîntiloru. Cá toti agentii straine, acestu insarcinatu cu afaceri nu se adresa, in reporturile sele cu sublim'a Pôrta, decâtui ministrului afacerilor straine.

Cá in tóte tierile straine, creștinii cari su imbratisato Islamismulu potu, dupa hatulu sultanului Bajazet I, trecendu pre teritoriu român, sa tréea la vechi'a loru religiune, fără sa pôta fi separati intru nimicu.

Acest'a e adeveratulu dreptu publicu alu principaleloru, asiá precum resulta in modo incontestabilu din capitulationile loru cu sublim'a Pôrta. Acestea suntu privilegiile si imunitatile pre cari n'au lasatu nici odata a li se smulg, si pre cari poterile semnante ale tractatului din 30 Martie au luat engagementul de a le garantá.

Soveranitatea, autonomia României suntu incontestabile in dreptu. Acestu dreptu a fostu totu-déun'a confirmato de sapte. Câte-va exemple voru ajunge a probá acésta. Ea a batutu pre unguri, pre polonesi, pre casaci, si a contractat cu aceste popore numerose tractate de pace. In 1390, Mircea semnă cu regele Poloniei, si in 1395 cu Sigismundu rege alu Ungariei, dôue tractate de amicitia si alianta. Incheia alte dôue, unul in 1459, cu Russ'ia, si unu alu doilea in 1485, cu Poloni'a. Dlu Vaillant a datu textul acestor din urma dôue tractate int'ro escelenta publicatiune intitulata „Autonomia publica a României.“ La 16 Martie, 1412, Vlad slavu incheia cu uno altu tractatu, ofensivu si defensivu, totu cu Sigismundu, care ajunsese imperato. Conventiunea pre care o incheia Stefanu celu mare in 1499 cu regele Polon ei a remasă famosa. Cea subscrisa in 1520 intre Radu dela Afumati si Ioanu Zapoli'a, rege alu Ardé-lului, din care imperatiu Austriei au mos-tenit, spre a delimita frontariele Valachiei, Moldaviei si ale Austriei, merita asemenea atentunea. Independentia soverana a românilor erá cunoscuta atâtui de generalu in Europ'a, inceatul regin'a Elisabet'a a Engliterei incheia, la 27 Augustu 1588, unu tractatu de comerciu cu Petro, principele Moldovei, in care acest'a se intitulézia : Dei garatia, prin-

ceps Valachiae et Moldaviae. La 2 Maiu 1651, Vasilie Lepu, domnul Moldavie, accepta dela Kiemlnsky, hatmanul casaciloru, căruia a succedatu imperatulu Russie, unu tractatu, in care primul articulo recunoscé independentia Moldovei. Iéta acelu articulu : „Princeps Moldaviae, Moldaviam pleno jure obtinet.“

Cându rusii se apropiara pentru prim'a óra de tierii Dunarei, ei cauta sa contracteze alianta cu principii si ai Valachiei, pre cari le considerau si tratau că state independente si suverane ; proba tractatulu intervenit in 1721, intre taurul Petru si Cantemiru, principele Moldovei. In tractatulu dela Kucinc-Kainargi (1784) incheiatu intre Russ'ia si sublim'a Pôrta, titlulu de soverani este formalu datu principioru români.

Pentru rogativele garantate loru in virtutea acestor tractate de către sublim'a Pôrta, articuloul 16 enumera si pre aceea de a fi representati pre lângă Sultanulu de insarcinati cu afaceri particulari. Iéta textulu tractatului, care fu scrisu in italiennesc, limb'a diplomatica a sublimei Porti, mai nainte de adoptarea limbei franceze : „Permitte inca suveraniloru din cele doué principate (Moldov'a si Valach'a), fia care pentru partea sea, de a avea pre lângă sublim'a Pôrta insarcinati cu afaceri, creștini de religiune greca, cari si voru face treburile loru, si acestei insarcinati de afaceri voru avea grija de interesele diseloru principate, si voru fi tratati de sublim'a Pôrta cu bunațate, si chiaru in slabiciunile loru voru fi considerati că oménii cari se bucura de dreptul gîntiloru, a deca voru fi aperati de ori-ce superare.“

Dreptulu de a inchiai tractate si de a fi representati diplomaticesce constiuie elementulu esentialu alu independiente politice a ori-cărui statu.

Reمانe astfelu demonstratu ca privilegiile si imunitatile nu emana nici din concesioni spontanee ale Porti, nici dela protectoratulu căfărei seu cutărei puteri. Ele suntu patrimoniu legitimu si inviolabilu alu națiunii române, patrimoniu consacratu de indoita sanctiune a tempului si a tractelor.

Romania e soveran, cu consumul tuturor ucelor cari se silesca cu franchetia a se urca pâna la originea drepturilor sele. „Soveranitatea, dice baronulu Martens in tractatulu seu despre dreptul gîntiloru, resulta din exercitiul puterii legislative executive si judiciare.“ Provinciele române insa, dupa tractatete incheiate cu Pôrta, au conservatu legislatiunea loru națiunale (poterea legiuitoria si judiciara); o administratiune independenta (putere executiva); ce-va mai

multu inca, libera alegere a principioru cari le guverna.

In gagilementele luate de sublim'a Pôrta de a apera Valachia si Moldova contra inamicilor din afara nu alteréza intru nimicu autonomia acestoru provincie, căci, spre a citá autoritatea unu'a din cei mai celebri scriitori politici, Vattel : „cându unu statu slabu reclama si obtiene protectionea unui statu mai tare, midilo cindu plat'a unui tributo, dara reservându-si dreptul de a se guverna dupa vol'a lui, acésta e unu simplu tractat de protectione, care nu deroga cătu-si de pucinu dela suveranitate“.

Acésta este atâtui de adeveratul ca in tractatulu intervenit in 1460 intre Vladu, V, printul Valachii si sultanulu Mohamed II, sa stabilito anume, ca pentru pretiul protecției, sublim'a Pôrta nu va avea sa reclame nimicu altu de cătu supremat'a asupr'a suveranităii acestui principatu si unu tributu anuale de 10,000 galbeni.

Aru si de prisosu sa ormârimu mai departe acésta demonstratiune Ori ce spri-ru seriosu si de buna credintia va conveni cu noi ca provinciele române nu potu in nici unu modu a fi asimilate cu provinciele vasale si immediat dependentale imperiului otomanu. Afara de tributul ce romanii s'au ingagiatu a plati, si care constituie pentru densii o datoria de onore, ei nu daforescu sublimei Porti, de cătu deferentia si corteniu pre care nationile amice si le daforescu mutualo. Ori-ce alta pretentiu aru si nejustificabile.

Varietati.

** (Multiamita publica). Terminandu-mi cu acestu anu cursulu studiilor la Academ'a de silvicultura din Siemnitiu, — ceea ce fâra stipendiul de 200 fl. v. a. ce mi s'a deferit din fundatiunea gojduiana in decursu de doi ani, cu greu mi-aru fi succesu, — mi tienu de cea mai sacra si placuta detorintia a exprime prin acésta atâtui prea on. representanti a susu numitei fundatiuni, cătu si prea on. inteligintie romane din Sabesiu pentru ajutoriul de 30 fl. v. a. pre care a avutu bu-natarea a mi lu tramite inca in an. 1872, — cea mai profunda a mea multiamta. —

Pianulu inferioru in 1 Sept. 1874.

Simeonu Cornelius Pisoi, candidatu de silvicultura.

** Scolasticu. Din o serisore a inspectoratului scolasticu din fundulu regiu dto 171. t. Nr. 1494 aflatu, ca ministerulu pentru instructiunea publica si-a procurat o colectiune de medilice pentru

sistemulu metricu si ca a transisu mai multe atare instrumente numitului inspectoratu spre a le impari la acele scole poporale gratuitu la cari suntu aplecati cei mai cualificati investitori. Spre acestu scopu s'a cercetat respectivele magistrate că sa recomende atari docenti apti.

Scolele la gimnasiulu luteranu de aici s'au inceputu dejá cu 1 Septembren. cele dela gimnasiulu catolicu din locu se voru incepe cu 1 Octobre.

Precum ne-amu potutu convinge din o privire fugitiva contingentulu tineriloru români la scolele luterane e imbucuratoriu.

** Representanti noi. Intr-unul din numerii trecuti ai foilei noastre din a. c, amu fostu publicatu unu numeru frumosu din intelligentia nostra locale, care se alesera de representanti la admunârile generale ale scaunului Sabiu. Aflatu acum ca comunei de nou reorganizate, imitandu exemplulu laudabile alu celor-lalte comune, au mai alesu unu altu numeru considerabilu din intelligentia nostra de representanti ai sei la numitele adunâri si adeca s'au alesu in Seliste domnii : Iacobu Bolog'a, consiliariu gub. in pensiune, Iosifu Sterca Siulutu asesore reg. Dr. Demetru Racuciu avocatu; in Tiliscu domnii : Basiliu Petri director, Ioane Andrei profesor gr. or.; in Sinn'a dlu Constantin Stezariu capitanu c. r. in pensiune; in Vale domnii : Dr. Aureliu Brotea director la banca Transilvania, Zacharia Boiu parochu si asessoru consistoriale; in Galesiu dlu Elie Macelariu consiliariu in pensiune; in Sibiu domnii : Iuliu Bardosi inspectore reg. scolaru si Marcu Bechesi jurnalista; in Vestemu. dlu Ioanu V. Russu protopopu.

Raportu comercial.

Sabiu 11 Septembren. Grâu 5 fl. 33 xr. frumosu, 5 fl. — xr. mestecatu, 4 fl. 67 xr. qualit. infer.; secar'a 3 fl. 40 xr. pâna 3 fl. — ; orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 53 pâna 1 fl. 27 xr.; cuceruzu (porumbu) 4 fl. — xr.; cartofi 1 fl. 60 xr. galéta austriaca.

Cânepa — fl. mai'a. Linetea 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. 67 xr., Fasolea 6 fl. — xr.

Fenu legatu — fl. 60, nelegatu — fl. 60 xr., paie lungi 80 xr., scurte 70 xr., mai'a.

Lemne de focu 8—9 fl. stang. austr. Carnea de vita 18—20 cr. p., de porcu 28 xr. Undorea 79 xr. pâna la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 31 Augustu (12 Sept. 1874).

Metalicele 5%	71 65
Imprumutul nationalu 5% (argintiu)	74 65
Imprumutul de statu din 1860...	110 —
Actiuni de banca	982 —
Actiuni de creditu	246 —
London	109 95
Obligationi de desdaunare Unguresci	78 —
" " " Temisioren	77 —
" " " Ardeleanesci	76 —
" " " Croato-slavone	80 —
Argintu	104 10
Galbinu	—
Napoleonu d'auru (poli)	8 81

metasa, si altele, care in tergurile cele mari, precum este celu de Perlepu, din Seres, du Uzungiov'a, se distribue in cantitati mari si se transporta in diferite terguri si orasie ale Turciei europene. Clisurenii emigrati in Austri'a, in Serbi'a si mai cu séma cei din România au contribuitu prea multu la industria si desvoltarea, sub punctulu de vedere comercialu a acestui orasiu; pentru ca acest'a, dupa ce si-au facutu o positiune óre-care in strainatate, au ingrigita si pentru consangenii, vecinii si concetatenii loru sa le fie óre-cum folositoru. Astfelu unii au chiematu seu su primitu pre tenerii, veniti din patri'a loru natala, in locurile susu mentionate, si i-au ajutat su i-au asistat, ca si tenerii acest'a sa se apuce de unu lucru bunu si folositoru cu temporu sa devina si ei ómeei, cari sa pôta fi folositoru si pentru sine si pentru ru-dele loru. Iéra acest'a au facutu totu asié, care mai tardio ii urmara in strainatate; si astfelu intr'unu intervalu de 40 de ani Vlaho-Clisur'a s'a schimbata cu totulu ajungendo, sa fie unu orasie insemnatu sub mai multe raportari.

Clisurenii, stabiliți pentru unu tempu óre-care in strainatate, intorcendu-se in patri'a loru natala, au simtitu lipsa de o scolu regulata si bine organizata si prin urmare acest'i, in intiegere cu cei mai insemani cetateni, au luat initiativa sa inainteze scole bone, inase lipseanu fon-

durile nu numai pentru leșile investitorilor, ci inca si pentru radicare unui edificiu, care sa aiba si form'a si spatiu unei scole indestitutorie. Dara unu Clisurenianu ieromonachu, repausatulu de Sofronie Bargiu, care se astă in România că pre la anulu 183 . . . oferit trei dieci de mii de lei, prin care s'a construitu edificiul scolei, la o cărei'a intrare se astă bustul repausatului că fondatore alu scolei; iéra din alte orände, facute totu de Clisurenii asediati in România, in Serbi'a si Austri'a si din contributioni ce au facutu toti locuitorii de aici, s'au strinsu fondurile necesarie, din ale căror'a venituri se platesc astadi cinci institutori si o institutrice, toti de limb'a greca !!

Eata dara ca, cu banii românilor strinsi totu in România, se inainteza si se sustineau scole de limb'a greca, intr'o comuna curata româna, si se esileza din tînsele limb'a naturala a locuitorilor !! Si pentru ce s'a facutu si urmează a se face acésta infernitate ? Negresită că sa sugrume, prin educationea si instruc-tiunea de limb'a greca, in inim'a elevilor români sentimentul, ide'a si chiaru limb'a de românu !!

(Va urmă.)

Nr. 102/1874.

Concursu.

Devenindu vacante statiunile de invetitori.

1. in comun'a Galesiu, scaunul Se-
listei cu salariu anuale de 200 fl. v. a.
unu stângenu lemne de focu și cuartiru
in edificiul scălei.

2. in comun'a Cristianu, scaunul
Sabiului pentru 1 clasa cu salariu de
168 fl. v. a. siase stângeni lemne de focu
pentru clasa și invetitoru și cuartiru
naturale;

3. In Gusteritia lângă Sabiu cu
140 fl. v. a. lemne după trebuintia, cuartiru
și două pamenturi (deloitie) de
curechii;

Pentru ocuparea acelor se deschide
prin acela concursu pâna in 20 Septem-
bre a. c. st. bisericescu.

Concursul proovediute cu atestatul
de calificare, de moralitate și even-
tualmente, despre servitul de pâna acum
în carieră scolastică sa se adresie in
terminul preștipu de-a dreptulu la sub-
serisulu.

Sabiu in 23 Augustu 1874.

I. Hania
protop. gr. res. alu tract.
(1-3) Sabiu I.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea de in-
vetitoru la scăla confes. gr. orient. din
Carbonarii in protopresbiteratul Cetăției
de Petre (Kovár-vidék) prin acela se
escrue concursu pâna la 19 Sept. a. o.

Emolumentele suntu: 163 fl. v. a.
cuartiru liberu in edificiul scălei și lemne
de focu după trebuintie;

Doritorii de a ocupă acela statiune,
sa binevoiesca a-si asterne petitionile loru
instruite in sensulu prescriseloru St. or-
ganicu la subserisulu pâna la terminul
susu insemnatu.

Carpenisiu 25 Aug. 1874.

In contilegere cu comit.
parochialu.

Ioan Siovrea

Adm. ppescu.

(1-3)

Nr. 211 — 1874.

Concursu.

Conformu preliminerului statorit printr
conclusulu adunarei gen. a Asociatiunei
transilvane tiența la Dev'a in 10—11
Augustu a. c. de sub Nr. protoc. XXI,
se publica prin acela concursu la ur-
matorele stipendii:

a) La unu stipendiu de 60 fl. des-
tinat pentru unu gimnasistu din comi-
tatul Dobacei (din o fundație ano-
nima.)

b) La altu stipendiu de 60 fl. din
fundația fericitului Nicolau Marinovicu
sen. din Sasu-reginu, destinat pen-
tru unu gimnasistu incependu din
prim'a clasa gimnasiale.

Concurrentii la amentitele stipendii
su sa-si subterna pâna la 15 Octobre
c. n. a. c. concursele loru proovediute a)
cu certe de botez b) testimoniu de pau-
perate si c) testimoniu scolasticu de pre-
semestrula alu II-lea alu anului scolasticu
trecentu.

Se observă, ea concurrentii la stipen-
diul de sub b) cei consangenii in
linia barbatescă directa cu fundatorele,
ceteris paribus, voru ave preferentia.

Sabiu in 10 Septembre 1874.

**Dela comitetul Asociatiunei
transilvane pentru literatură și
cultură poporului român.**
(1-3)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante
invetatoresci dela scăla gr. or. din Finte-
siul mare, se escrue concursu cu ter-
minul pâna in 30 Septembre a. c., in
care di va si alegerea.

Emolumentele impreunate cu acestu
postu suntu: 120 fl. v. a. dela comuna
prin repartitia și cuartiru naturalu in
cas'a scălei.

Doritorii de a ocupă acela statiune
au a-si asterne suplicile loru instruite

in sensulu prescriseloru Statutului orga-
nicu pâna la terminul de mai susu, sub-
scrisului că director scolaru.

In contilegere cu administratorele
int. protopopescu.

Funteisulu-mare, 19 Augustu 1874.
pentru comitetul parochialu
Stefanu Dragosiu,
(2-3) parochu și presedinte.

Nr. 535 ex 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de in-
vetitoru diriginte la scăla
granitierescă din Lis'a cu salariu anu-
alu de 240 fl. v. a. din fondul scola-
sticu centralu, cortelu in cas'a scălei, gra-
dina și lemne de focu, se escrue concursu
pâna la 7/19 Septembre a. c.

**Comitetul scolasticu granitie-
rescu alu fostilor granitieri
din regimentul romanu I
din Sabiu.**

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetato-
rescu la scăla confesionala gr. or. din
Vidra de susu protopresbiteratulu Zlătina
de susu, se deschide prin acela concursu.

Salarialu impreunatul cu acestu postu
este 200 fl. v. a. cuartiru și lemne pen-
tru incalditu.

Doritorii de a ocupă acestu postu
au a-si tramite petitionile loru instruite
in sensulu „statut. org.“ § 13 pâna in
20 Sept. a. c. la scaunul protopresbiter-
atulu in Campeni.

Vidra de susu 15 Aug. 1874.

In contilegere cu comitetul
parochialu.

Ioan Patiti'a,

protopopu.

(2-3)

Ad. Nr. 95/1874.

Concursu.

Devenindu vacante două statiuni in-
vetatoresci din tractul Heghigului se
deschide concursu pâna la 24 Septembre
a. c. st. v.

1. In Bicusadu cu emolumentele
anuale:

- a) de fia-care copilu obligatu de
scăla 1 fl. v. a.
- b) de fia-care familia 10 cupe bucate.
- c) de fia-care gazda cu vite unu caru
de lemne;
- d) din cele 5% de florinalu de dare,
jumetate;
- e) din ajutoriulu cons. de 2000 fl.
anualu 30—40 fl.
- f) a trei's parte din venitul stolaru
preotescu, fiindu impreunatul cu acestu
postu si cantoratulu.

Léfa anuale se urea cătra 180 fl.

2. In Heghigul cu o lefa anuala de
200 fl. v. a. solvinda de cătra epitropia
respectiva in 4 rate anticipative cuartiru
liberu și lemne.

Doritorii de a ocupă vre-onulu din
aceste posturi suntu invitati a-si adresá
petitionile loru instruite in sensulu „stat. org.“
— se escrue de nou concursu cu terminul
pâna in 13 Septembre a. c. prelunga
urmatorele emolamente:

250 fl. v. a. in bani — in 4 rate
anticipative din cas'a comunale,
cuartiru liberu cu lemne de incal-
ditu, si

o gradinita de legume in marime de
80 m² lângă scăla.

Cei ce dorescu a ocupă acela statiune
sa-si asterna subserisulu cererile
instruite in sensulu „stat. org.“

Inspectoratul scol. confes. gr. or.
al tractului Turda superioara.

Rip'a de josu in 15 Aug. 1874.

In contilegere cu comitetul
parochialu.

Vasile Popoviciu

(3-3) inspect. scol. district.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunilor in-
vetatoresci dela scălele confesiunale gr. or.
Ghijas'a-inferiora, Siolumbergu, Sasauis
si Roj'a, se escrue prin acela concursu
pâna in 15 Septembre st. v. in care di
voru si alegerie.

Salariele impreunate cu aceste pos-
turi suntu:

1. La scăla confesionala din Ghijas'a-inferiora in bani gât'a numerari
70 fl. v. a. si in bucate 18 galete ar-
delene dela poporu, cuartiru și lemne
de focu.
2. La scăla confesionala gr. or. din
Siolumbergu in bani din fondul scălei si
dela poporu in bucate si bani 200 fl.
v. a. si lemne de focu.

La scăla româna gr. orientala din
Avrigu suntu de a se ocupă trei statiuni
de invetatori: un'a cu salariu de 300
fl., alt'a cu salariu de 200 fl. si alt'a cu
salariu de 150 fl. Doi din invetatori voru
potea ave locuinta in edificiul scălei.

3. La scăla confesionala Sasauis
din alodiul comunie 200 fl. v. a. cuar-
tiru si lemne de focu.

4. La scăla confes. Roj'a 100 fl.
v. a. dela poporu, cuartiru si lemne.

Doritorii de a ocupă vre-onulu din
aceste posturi invetatoresci au sa-si a-
sterna petitionile loru pâna la tempolu
indicat amesuratul Statutului organicu §.
13. la subserisulu.

Nocrichia in 20 Augustu 1874.

In contilegere cu comitele parochialu.

G. Maiereu,

(2-3) adm. protop.

ad Nr. 163/prot.—1874.

Concursu.

Devenindu vacanta parochia gr. or.
de a III-a clasa din Hendorfu, in proto-
presbiteratulu tractului Sighișoarei se des-
chide prin acela concursu pâna in 25
Septembre st. v. a. c. —

Emolumentele suntu:

Poțiunea canonica 12 1/2 jugere
pamentu;

Dela 75 famili români căte o fer-
dă grâu, său curcuruzu sfarmitu, — a
16 cupe ferdelu, —

Dela 48 famili neurustici căte 17
cr. v. a. stol'a indatinata. —

Doritorii de a concurge la acela
statiune au a-si asterne petitionile loru
conformu prescriseloru din „statut. org.“
— pâna la terminul preștipu, subser-
sului protopresbiteru in Sighișoara. —

Sighișoara 16 Augustu 1874.

In contilegere cu comitetul par-
ochialu gr. or. respectivu.

Zacharie Boiu,

(2-3) protopopu.

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invetia-
toresci in clasa I si a II la scăla confes.
gr. or. din Lancramu, protopr. Sabesiul s.
se escrue concursu pâna in 22 Septembre
a. c. st. v.

Emolumentele suntu: Léfa anuale
pentru invetatoriulu de clas'a I 150 fl.
v. a. — pentru invetatoriulu de clas'a a
II 300 fl. v. a. din cas'a alodiale. —

Doritorii de a ocupă aceste posturi,
au a-si asterne suplicile loru instruite
in sensulu „statut. org.“ pâna la terminul
susu disu, cătra scaunul protopresbiteru
gr. or. in Sabesiul sas.

Lancramu in 18 Aug. 1874.

In contilegere cu concernintele
protopres.

(3-3) Comitetul parochialu.

Nr. 205/Sc. — 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetato-
resci din Ded'a — pentru carea s'a mai
escrue concursu in Nr. 36 si 37 „Tel.
Rom.“ si la carea n'a concuratu nimenea
— se escrue de nou concursu cu terminul
pâna in 13 Septembre a. c. prelunga
urmatorele emolamente:

250 fl. v. a. in bani — in 4 rate
anticipative din cas'a comunale,
cuartiru liberu cu lemne de incal-
ditu, si

o gradinita de legume in marime de
80 m² lângă scăla.

Cei ce dorescu a ocupă acela statiune
sa-si asterna subserisulu cererile
instruite in sensulu „stat. org.“

Inspectoratul scol. confes. gr. or.
al tractului Turda superioara.

Rip'a de josu in 15 Aug. 1874.

In contilegere cu comitetul
parochialu.

Vasile Popoviciu

(3-3) inspect. scol. district.

Concursu.

La scăla româna gr. orientala din
Avrigu suntu de a se ocupă trei statiuni
de invetatori: un'a cu salariu de 300
fl., alt'a cu salariu de 200 fl. si alt'a cu
salariu de 150 fl. Doi din invetatori voru
potea ave locuinta in edificiul scălei.

Concurrentii su sa produca atestatul
despre studiile ce au facut si cu deose-
birile atestat de calificare; cei ce
voru ave si atestate de pedagogia seu
teologie, voru si preferiti.

Documentele suntu de a se adresă
pâna la 1 Septembre cal. vechiu a. c. la
subsemnatul.

Sabiul 20 Aug. 1874.

In contilegere cu comitetul
parochialu.

I. Popescu
prot. si iusp. district.
de scăle.

**Pensionatul pentru lucruri de
mâna**